

Termeni de referință: a treia Cerere de
propuneri

Inițiativa Urban Innovative Actions

15/12/2017 – 30/03/2018

Cuprins

1. Introducere	3
2. Autoritățile eligibile - Cine poate depune cerere.....	4
3. Acoperirea tematică a celei de-a treia Cerere de propuneri	9
4. Principiu de finanțare.....	21
5. Generarea și dezvoltarea proiectului.....	22
6. Procedura de depunere a cereri	25
7. Procedura de selecție.....	26
8. Achiziții publice, audit și ajutoare de stat	30
9. Cum putem beneficia de asistență	31
10. Date-cheie	32

1. Introducere

Așa cum se stipulează în articolul 8 al Regulamentului FEDR¹, FEDR poate sprijini acțiunile inovatoare în domeniul dezvoltării urbane durabile. În acest context, Comisia Europeană a lansat Inițiativa Urban Innovative Actions (UIA) în vederea identificării și testării de noi soluții care abordează problemele legate de dezvoltarea urbană durabilă și care sunt relevante la nivelul Uniunii.

Prin urmare, principalul obiectiv al Inițiativei UIA este furnizarea către autoritățile urbane din întreaga Europă a spațiului și a resurselor necesare în vederea testării unor idei îndrăznețe și nedemonstrate care abordează provocări interconectate și experimentează modul în care acestea răspund complexității vieții reale. Proiectele care urmează să fie susținute trebuie să fie inovatoare, de bună calitate, concepute și implementate cu implicarea principalelor părți interesate, orientate către rezultate și transferabile.

Autoritățile urbane ar trebui să folosească oportunitatea oferită de Inițiativa UIA pentru a trece de la „proiecte normale” (care ar putea fi finanțate prin surse „tradiționale”, inclusiv Programe FEDR de bază) și a-și asuma riscul transformării ideilor ambițioase și creative în prototipuri care pot fi testate într-un cadru urban real. Cu alte cuvinte, UIA poate sprijini proiecte pilot care sunt prea riscante pentru a fi finanțate prin surse tradiționale de fonduri, cu condiția ca acestea să fie experimentale și extrem de inovatoare.

Inițiativa UIA dispune de un buget total FEDR de aproximativ 372 milioane EUR.

Proiectele UIA vor fi selectate prin Cerere de propuneri anuale emise în perioada 2015-2020 pentru una sau mai multe tematici propuse de către Comisie. Fiecare proiect poate primi până la 5 milioane EUR prin cofinanțări FEDR. Implementarea proiectelor ar trebui să se desfășoare într-o perioadă maximă de 4 ani². Nu există o dimensiune ideală pentru bugetele proiectelor UIA. Este posibil ca proiectele mici (cum ar fi, de ex., sub 1 milion EUR solicitați din FEDR) să aibă o probabilitate redusă de a fi selectate, întrucât acestea pot întâmpina probleme în a demonstra că acțiunile avute în vedere au un impact suficient pentru a produce rezultate semnificative. Pe de altă parte, proiectele care implică costuri semnificative de investiție, în special la sfârșitul perioadei de implementare ar trebui

¹ Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 privind Fondul european de dezvoltare regională: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:32013R1301>

² În cazuri excepționale și bine justificate, durata proiectului poate fi extinsă cu maximum 1 an.

să demonstreze că respective costuri sunt adecvate scopului urmărit și sunt justificate în mod corespunzător.

Inițiativa UIA este un instrument al Uniunii Europene și este gestionată de Direcția Generală pentru Politică Regională și Urbană, prin gestiune indirectă. Pentru implementarea Inițiativei, Comisia a desemnat regiunea Hauts-de-France³ ca Entitate însărcinată (EÎ). Pentru gestionarea Inițiativei, a fost constituit un Secretariat permanent (SP)⁴.

Prin acești Termeni de referință, Entitatea însărcinată invită autoritățile eligibile să depună propuneri de proiecte în cadrul celei de-a treia Cerere de propuneri. Pentru această Cerere de propuneri a fost alocat un buget orientativ între 80 - 100 milioane EUR.

Prezentul document stabilește cerințele și procesul de respectat pentru cea de-a treia Cerere de propuneri. Acesta trebuie citit în corelație cu Documentul de orientare UIA și cu documentul de orientare pentru Formularul de cerere, publicat pe site-ul web al UIA și actualizat în cadrul celei de-a treia Cerere de propuneri.

2. Autoritățile eligibile - Cine poate depune cerere

Articolul 2 din UIA stabilește că următoarele autorități pot solicita sprijin în vederea realizării de proiecte ale Urban Innovative Actions:

- Orice autoritate urbană a unei unități administrative locale definită în funcție de gradul de urbanizare ca oraș, localitate sau suburbie, cu o populație de cel puțin 50 000 de locuitori
- Orice asociație sau grupare de autorități urbane ale unor unități administrative locale definite în funcție de gradul de urbanizare ca orașe, localități sau suburbii, cu o populație totală de cel puțin 50 000 de locuitori; sunt incluse aici asociațiile sau grupările transfrontaliere, asociațiile sau grupările din diferite regiuni și/sau state membre

³ Fosta regiune Nord-Pas de Calais

⁴ Informații și detaliile de contact ale Secretariatului permanent pot fi găsite aici: <http://www.uia-initiative.eu/en/about-us/meet-team>

Numai autoritățile urbane eligibile așa cum sunt acestea definite la articolul 2 din Actul delegat pot depune un Formular de cerere în cadrul unei Cerere UIA de propuneri.

Definiția pentru conceptul de unități administrative locale (LAU-uri), precum și clasificarea acestora în funcție de gradul⁵ de urbanizare și cifrele care indică numărul de locuitori au la bază informațiile furnizate de Eurostat în **Tabelul de corespondență LAU2-NUTS2010, EU28 (2012)**⁶. Acest tabel va fi folosit de către SP al UIA ca principalul său document de referință pentru verificarea eligibilității. Solicitanții sunt invitați să consulte Tabelul de corespondență pentru a-și verifica eligibilitatea și a furniza informații cu privire la LAU-urile incluse în cadrul granițelor lor administrative și la cifrele referitoare la numărul de locuitori.

Informații suplimentare detaliate cu privire la eligibilitatea autorităților urbane sunt furnizate în următoarele secțiuni.

2.1 Solicitanții eligibili în baza primei categorii sunt următorii:

- Consiliile orășenești/municipale ale căror granițe administrative corespund unei singure LAU. În acest caz, LAU este clasificată ca oraș, localitate sau suburbie în funcție de gradul de urbanizare (codul 1 și/sau 2 din Tabelul de corespondență - coloana Gradul de urbanizare) și trebuie să aibă cel puțin 50 000 de locuitori.
- Consiliile orășenești/municipale ale căror granițe administrative includ mai multe LAU-uri. Acesta este cazul consiliilor orășenești/municipale din Portugalia, Regatul Unit, Irlanda, Grecia, Malta și Letonia, unde definiția Eurostat a conceptului LAU nu corespunde consiliilor orășenești/municipale, ci unităților infra-municipale (parohii) sau unităților statistice (circumscripții electorale). În acest caz, consiliile orășenești/municipale pot fi eligibile numai dacă au un număr total de 50 000 de locuitori și dacă majoritatea (peste 50%) locuitorilor locuiesc în LAU clasificate ca orașe, localități sau suburbii, în funcție de gradul de urbanizare (codul 1 și/sau 2 din Tabelul de corespondență - coloana Grad de urbanizare)

⁵ Definițiile conceptelor de unități administrative locale și grad de urbanizare sunt disponibile aici: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/local-administrative-units> ; http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Degree_of_urbanisation

⁶ Tabelul de corespondență LAU2-NUTS2010, EU28 (2012) poate fi descărcat aici: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/local-administrative-units>

- Aglomerările organizate care au statutul de asociații/grupări de autorități urbane îndeplinesc următoarele criterii:
 - Să fie oficial recunoscute ca un nivel de guvernare (diferit de nivelul regional și provincial) de către legislația națională, consiliile orășenești/municipale având obligația de a se alătura organizației supra-municipale (prin urmare, în această categorie nu sunt incluse asociațiile create pe bază de voluntariat pentru un anumit scop specific și/sau cu o durată limitată)
 - Să fie compuse numai din consilii orășenești/municipale (prin urmare, în această categorie nu sunt incluse asociațiile care implică alte instituții, cum ar fi, spre exemplu, universitățile, camerele de comerț etc.)
 - Să aibă competențe specifice, stabilite prin legislația națională, delegate de către municipalitățile implicate pentru domeniile de politică relevante pentru proiectul UIA. Asociațiile sunt invitate să furnizeze trimiteri exacte la cadrul legislativ național. Aglomerările organizate dispun de competențe exclusive în ceea ce privește conceperea și implementarea în domenii de politică relevante pentru proiectul UIA
 - Să aibă o structură politică (cu reprezentarea indirectă a municipalităților implicate) și administrativă (personal dedicat) specifică

Exemple de aglomerări organizate în cadrul Inițiativei UIA sunt următoarele:

- Franța: Métropoles, Communautés Urbaines, Communautés d'Agglomération și Communautés de Communes
- Italia: Città Metropolitane și Unione di Comuni
- Germania: Landkreis
- Spania: Mancomunidades și Area Metropolitana Barcelona
- Regatul Unit: Combined Authorities
- Portugalia: Comunidades Intermunicipais (CIMs)

Grupările europene de cooperare teritorială (GECT), ale căror parteneriate se încheie numai între autorități urbane (așa cum sunt ele definite mai sus) și care au competențe specifice de elaborare și implementare a politicilor relevante pentru Cererea de propuneri UIA, sunt considerate aglomerări urbane organizate, și ca atare, se pot înscrie în cadrul Cerere de propuneri UIA ca Autorități urbane principale sau asociate. GECT-urile ale căror parteneriate includ alte organizații (de ex. state membre, autorități regionale, asociații, universități etc) nu sunt considerate aglomerări organizate și nu se pot

înscris ca Autorități urbane principale sau ca Autorități urbane asociate, însă pot participa ca Parteneri de livrare în cadrul unei propuneri depuse de către o autoritate urbană eligibilă.

În cadrul Inițiativei UIA, aglomerațiile organizate sunt considerate ca o autoritate urbană unică care reprezintă toate consiliile orășenești/municipale implicate. Din acest motiv, acestea vor fi indicate ca fiind ca Autoritate urbană principală în cadrul propunerii de proiect depuse de către o aglomerație organizată.

Pentru a verifica eligibilitatea aglomerațiilor organizate, SP va verifica dacă numărul total de locuitori este cel puțin 50 000 și dacă majoritatea acestora (peste 50%) locuiesc în LAU-urile implicate în aglomerația respectivă, care sunt clasificate ca orașe, localități sau suburbii în funcție de gradul de urbanizare.

2.2 Solicitanții eligibili în baza celei de-a doua categorii sunt asociații/grupări de autorități urbane fără statut juridic de aglomerații organizate.

Orice asociație de autorități urbane (asociații naționale/regionale de autorități urbane, pacturi teritoriale, districte de dezvoltare etc), precum și autorități urbane individuale care nu au încheiat acorduri formale de cooperare, dar care sunt dispuse să depună în comun cereri în cadrul Inițiativei UIA, nu pot depune astfel de cereri ca o autoritate urbană unică.

Acestea se vor identifica ca Autoritate urbană principală (AUP) în cadrul consiliilor orășenești/municipale și vor indica celelalte autorități ca reprezentând Autorități urbane asociate.

Pentru a fi eligibile, toate autoritățile urbane implicate (principale și asociate) sunt recunoscute ca unități administrative locale și sunt clasificate ca orașe, localități sau suburbii în funcție de gradul de urbanizare. În cazul autorităților urbane ale căror granițe administrative includ mai mult de o Unitate administrativă locală se aplică aceleași reguli pentru definirea gradului de urbanizare descris la punctul a.2 din prezenta secțiune.

Raportul dintre Autoritățile urbane principale și cele asociate nu trebuie neapărat formulat oficial la momentul depunerii Formularului de cerere. În cazul în care propunerea este aprobată și susținută, SP al UIA va furniza AUP un model de Acord de parteneriat care urmează să fie semnat de către toți

partenerii implicați (Autoritățile urbane asociate și Partenerii de livrare) în primele luni ale etapei de implementare.

Pentru mai multe detalii privind rolurile și responsabilitățile Autorității urbane principale și ale Autorităților urbane asociate (și ale Partenerilor de livrare), solicitanții vor consulta secțiunea 5.1 din acești Termeni de referință, precum și secțiunea 2.1 din Documentul de orientare UIA.

Experiențele anterioare arată că proiectele unice livrate de asociații sau grupări de orașe fără statut de aglomerație organizată, care includ mai mult de 3 autorități urbane (Autorități urbane principale și asociate) și care nu au contiguitate teritorială, riscă să își piardă coerența și să întâmpine dificultăți în obținerea unor rezultate semnificative. Astfel, se recomandă ca asociațiile și/sau grupările de autorități urbane (care nu au statut de aglomerări organizate) care doresc să depună o cerere, să fie contigue din punct de vedere teritorial și să încerce să limiteze numărul de Autorități urbane asociate implicate.

2.3 Cerințe comune pentru autoritățile urbane eligibile

Pe lângă principiile prezentate mai sus pentru fiecare categorie specifică de autorități urbane eligibile, următoarele principii sunt aplicabile pentru toate autoritățile urbane eligibile în cadrul Inițiativei UIA:

- Toate autoritățile urbane sunt situate într-un stat membru UE
- Numai autoritățile urbane eligibile așa cum sunt acestea definite mai sus pot depune un Formular de cerere în cadrul unei Cerere UIA de propuneri. Un Formular de cerere depus de către un Partener de livrare va fi declarat ca neeligibil.
- Autoritățile urbane (așa cum sunt definite mai sus) pot fi enumerate într-o propunere de proiect numai ca Autorități urbane principale și/sau asociate. Categoria Parteneri de livrare este rezervată numai instituțiilor și/sau organizațiilor care nu sunt recunoscute ca autorități urbane în cadrul Inițiativei UIA.
- O autoritate urbană sau o aglomerație organizată poate fi implicată numai într-o singură propunere de proiect în cadrul fiecărei Cerere de propuneri (chiar dacă aceste proiecte de propuneri sunt depuse în cadrul unor teme diferite ale aceleiași Cerere de propuneri). Această regulă se aplică de asemenea pentru Autoritățile urbane asociate (o municipalitate poate fi implicată numai într-o singură propunere de proiect, indiferent dacă este o Autoritate urbană principală sau una asociată).

- Autoritățile urbane deja susținute în cadrul unui proiect aprobat de o Inițiativă UIA în cadrul unei Cereri anterioare de propuneri nu pot depune un nou Formular de cerere pe aceeași temă pe întreaga durată a Inițiativei.

Agențiile și societățile (spre exemplu, din sectorul energiei/gestionării deșeurilor, dezvoltare economică, promovarea turismului etc) deținute parțial sau integral de către consiliul orășenesc/municipal nu sunt considerate ca unități administrative locale și, prin urmare, nu pot fi recunoscute ca autorități urbane eligibile. Cu toate acestea, aceste organizații pot fi implicate în parteneriat ca Parteneri de livrare (mai multe detalii cu privire la rolurile și responsabilitățile Partenerilor de livrare sunt furnizate în secțiunea 5.1 din acești Termeni de referință, precum și în secțiunea 2.1 din Documentul de orientare UIA.

Așa cum am indicat în alineatele anterioare, SP al UIA va folosi ca principal instrument pentru verificarea conformării cu criteriile de eligibilitate, foaia de calcul **Tabel de corespondență LAU2-NUTS2010, EU28 (2012)**. Prin urmare, solicitanților li se recomandă insistent să verifice foile de calcul și își facă o auto-evaluare a eligibilității înainte de a completa Formularul de cerere.

În cazul unor lacune, inconsecvențe sau îndoieli cu privire la interpretarea datelor incluse în foaia de calcula Eurostat, solicitanților li se recomandă insistent să contacteze SP al UIA înainte de a completa și de a depune Formularul de cerere.

În cadrul verificării eligibilității, în cazul în care statutul solicitantului în calitate de candidat eligibil este nesigur, SP al UIA va menține legătura cu toți partenerii relevanți, inclusiv Eurostat, în vederea stabilirii eligibilității.

3. Acoperirea tematică a celei de-a treia Cerere de propuneri

Comisia a decis să coreleze strâns tematicile pe care Autoritățile urbane le pot aborda prin intermediul Inițiativei UIA cu cele definite în cadrul Agendei urbane a UE.

În special, fiecare Cerere de propuneri pentru UIA se va concentra pe un număr limitat de teme.

Pentru cea de-a treia Cerere de propuneri, solicitanții pot depune propuneri de proiecte care abordează următoarele tematici:

- Adaptarea la schimbările climatice
- Calitatea aerului
- Locuințele
- Locurile de muncă și competențele în economia locală

Autorităților urbane care depun o cerere în cadrul unei Cerere de propuneri UIA li se solicită să selecteze una din temele propuse. Totuși, întrucât este nevoie de elaborarea unei modalități de abordare integrate pentru a putea răspunde în mod eficient provocărilor identificate, solicitanții au posibilitatea să descrie în Formularul de cerere legăturile și factorii externi asociați altor teme și domenii de politică.

După cum s-a arătat, Comisia dorește ca proiectele propuse să prezinte soluții creative, inovatoare și durabile care să abordeze diferitele provocări identificate. Întrucât UIA va constitui, de asemenea, un laborator pentru ideile noi, Comisia urmărește să încurajeze experimentele inovatoare bazate pe experiența acumulată într-o varietate de discipline. Din acest motiv, Comisia a evitat să fie exagerat de prescriptivă în ceea ce privește descrierea tipurilor de proiecte care se anticipează că vor fi propuse.

În ceea ce privește susținerea Obiectivelor tematice ale FEDR și Prioritățile de investiții, proiectul general trebuie privit ca susținând obiectivele tematice și prioritățile de investiții ale FEDR. Totuși, proiectele UIA care contribuie la Obiectivele tematice 8-10 (adică cele care au un caracter mai social) vor putea fi susținute în următoarele condiții:

- Cunoștințele generate de proiectul general să poată fi interpretate ca susținând obiectivele tematice și prioritățile de investiții ale FEDR; și
- Proiectul să nu fie centrat într-o măsură prea mare pe un tip de activitate acoperit de Fondul Social European (FSE).

De reținut faptul că în timpul selectării și implementării propunerilor de proiecte, complementaritatea și sinergiile cu alte programe și politici finanțate de Uniune, precum și cu proiectele susținute sunt extrem de importante.

Comitetul de selecție pentru Inițiativa UIA va încerca să evite suprapunerile atunci când ia decizii cu privire la proiectele care urmează să fie susținute.

Următoarele secțiuni prezintă descrieri detaliate pentru cele 4 teme ale celei de-a treia Cerere de propuneri UIA.

3.1 ADAPTAREA LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE

Definiția generală și contextul temelor

Orașele sunt centre ale inovației și creșterii, adevărate motoare ale dezvoltării economice europene. Acestea adăpostesc aproximativ 75 % din populație și folosesc aproape 80 % din energia produsă în Europa, anticipându-se o tendință în creștere. Cu toate acestea, orașele sunt principalii contributivi la schimbările climatice, generând o cantitate semnificativă de emisii de gaze cu efect de seră (de ex. generarea de energie, autovehicule, industrie și folosirea biomasei). În același timp, orașele mari și mici sunt extrem de vulnerabile la impactul schimbărilor climatice: căldura, inundațiile, lipsa apei și secetele pot avea un impact asupra sănătății, infrastructurii, economiei locale și calității vieții locuitorilor. În ultimele trei decenii, Europa s-a confruntat cu o creștere de 60 % a numărului de evenimente meteorologice extreme. Acțiunile climatice eficiente asigură nu numai rezistența la impactul schimbărilor climatice, ci constituie, de asemenea, beneficii importante pentru zonele urbane în ceea ce privește calitatea vieții, îmbunătățirea sănătății publice, reducerea costurilor, precum și crearea de locuri de muncă.

Relevanța și rolul autorităților urbane

Capacitatea de a se pregăti pentru impactul schimbărilor climatice și de a lua măsuri în acest sens la nivel local este esențială. Autoritățile urbane joacă rolul de catalizatori în aducerea la un loc a actorilor din cadrul jurisdicțiilor lor în vederea elaborării în comun a unor politici și strategii de dezvoltare teritorială, precum și în contextul teritoriilor mici sau a celor îndepărtate (de ex. orașe situate pe insule sau în regiuni îndepărtate). Autoritățile urbane ar trebui să fie lideri în crearea politicilor care răspund nevoilor cetățenilor și care atrag investiții în vederea dezvoltării economice.

Vulnerabilitatea la schimbările climatice este deseori rezultatul acțiunilor umane, cum ar fi stabilirea în zone expuse la risc, planificări inadecvate sau designul inadecvat de clădiri. Spre exemplu, acoperirea solului pentru construcția de locuințe, drumuri și parcuri pentru mașini (impermeabilizarea solului) crește absorbția de energie solară și duce la înregistrarea unor temperaturi mai ridicate în zonele urbane (așa-numitul „efect de insulă termică urbană”). În același timp, drenajul natural este în scădere, ceea, în special în timpul ploilor abundente, poate duce la apariția inundațiilor în zonele urbane.

Prin planuri urbanistice adecvate și durabile, impactul schimbărilor climatice poate fi redus, spre exemplu prin folosirea infrastructurii verzi, cum ar fi pădurile, parcurile, zonele umede, zidurile și acoperișurile verzi. Astfel de abordări conduc de asemenea la co-beneficii semnificative, inclusiv o calitate îmbunătățită a aerului, sprijinirea biodiversității și o mai bună calitate a vieții, precum și oportunități de creare de locuri de muncă.

Uniunea Europeană sprijină orașele în acest efort prin mai multe cadre. Strategia UE privind adaptarea la schimbările climatice (2013) oferă cadrul și mecanismele necesare pentru îmbunătățirea nivelului de pregătire al tuturor actorilor de a face față impactului actual și viitor al schimbărilor climatice. La nivel urban, strategia sprijină consolidarea capacității autorităților locale de a se adapta la impactul inevitabil al schimbărilor climatice. Convenția primarilor pentru climă și energie oferă un cadru care contribuie la construirea unor orașe mai durabile și mai rezistente. Aceasta are la bază rolul important pe care orașele și zonele urbane îl joacă în implementarea Acordului de la Paris privind schimbările climatice în vederea unei dezvoltări cu emisii reduse de dioxid de carbon, rezistentă la schimbările climatice.

Există numeroase exemple remarcabile de orașe care implementează acțiuni climatice ambițioase la nivelul întregii Europe. [Convenția primarilor](#) dispune de o întreagă colecție de studii de caz și exemple de bune practici cu privire la orașe și municipii care implementează măsuri de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea.

Imbolduri pentru autoritățile urbane

Cea mai presantă nevoie a autorităților urbane este reprezentată de identificarea unor soluții de adaptare care să combine modalități de dezvoltare durabilă și rezultate etice și echitabile.

Autoritățile urbane ar trebui să elaboreze modalități de adaptare adecvate în funcție de natura, sincronizarea, tipul și nivelul de protecție necesară: acțiunile trebuie să își extindă zona focală în ceea ce privește adaptarea pentru a evalua creșterea înțelegerii factorilor care influențează procesul de luare a deciziilor, precum și dacă deciziile sunt implementate și modul în care acestea sunt implementate. Trebuie avute în vedere barierele instituționale, economice și sociale legate de implementarea măsurilor de adaptare (rezistența la schimbare sau acceptarea socială). Urbanismul în vederea îmbunătățirii guvernantei urbane ar trebui să contribuie la reducerea inegalităților și a sărăciei, sprijinind în același timp dezvoltarea unui climat adecvat și a politicilor privind utilizarea terenurilor.

Fără a fi prescriptive în ceea ce privește tipurile de proiecte anticipate, orașele sunt invitate să aibă în special în vedere următoarele teme și aspecte:

- Evaluări inovative și integrate privind riscurile climatice și vulnerabilitățile, planuri de gestionare a riscurilor de inundații/încălzire, consolidarea capacităților orașelor și partajarea de informații la nivel regional sau național
- Proiecte care abordează soluții inovative și integrate de gestionare a apei, bazate pe natură (gestionarea inundațiilor și retenția apei) și dezvoltarea infrastructurii verzi sau albastre (păduri, parcuri, zone umede, ziduri/acoperișuri verzi, lunci inundabile).
- Promovarea unei infrastructuri urbane rezistente la schimbările climatice: retenție îmbunătățită a apei, drenaj urban, sisteme de canalizare, standarde de construcție
- Proiecte care să sprijine structurile bunei guvernante și modalități de abordare care să promoveze rezistența de la bază la vârf și dezvoltarea capacității la nivel de cartier și de comunitate. Focalizarea pe îmbunătățirea coordonării, atât pe verticală (guvernare pe mai multe niveluri), cât și pe orizontală (guvernare care implică mai multe părți interesate); coordonarea autorităților locale la nivel regional în vederea abordării riscurilor climatice pe scară largă sau a celor transfrontaliere
- Implicarea/participarea cetățenilor în proiecte de adaptare urbană; creșterea nivelului de conștientizare socială cu privire la pericolele asociate schimbărilor climatice; dezvoltarea de mecanisme de finanțare pentru a stimula investiții protejate împotriva riscurilor.

3.2 CALITATEA AERULUI

Definiția generală și contextul temelor

În ciuda progresului considerabil realizat în ultimele decenii, poluarea aerului înconjurător rămâne principalul factor de mediu cauzator de mortalitate din UE, provocând în continuare aproximativ 400.000 de decese premature în fiecare an în UE datorită nivelului ridicat de particule fine, dioxid de azot și ozon. Poluarea aerului continuă de asemenea să provoace daune ecosistemelor, având în vedere că peste jumătate din teritoriul UE este expus la depunerea de azot în exces (eutrofizare) și la concentrații de ozon. Acest lucru duce la reducerea biodiversității, a randamentului culturilor și alte daune materiale.

Politica de mediu a UE este centrată pe dezvoltarea și implementarea unui cadru de reglementări privind aerul curat care să consolideze politicile naționale, regionale și locale în privința acelor aspecte legate de problema calității aerului pe care statele membre nu le pot gestiona într-un mod eficace sau nu le pot gestiona eficient singure. Politicile UE vizează, de asemenea, implementarea obligațiilor

internaționale ale Uniunii din sectorul poluării aerului, cât și în ceea ce privește integrarea cerințelor legate de protecția mediului, de exemplu, în sectorul industriei, energiei, transportului sau agriculturii.

Cifrele care ilustrează importanța și contextul poluării aerului înconjurător pot fi găsite pe

http://ec.europa.eu/environment/air/cleaner_air/index.html

Parteneriatul privind „Calitatea aerului” din cadrul Agendei urbane a UE vizează îmbunătățirea calității aerului în orașe și promovarea obiectivului „oraș sănătos” pe o poziție superioară pe agendele locale, naționale și de la nivel UE⁷

Relevanța și rolul autorităților urbane

Autoritățile urbane sunt cel mai bine poziționate în vederea implementării măsurilor, având în vedere că acestea cunosc situația de la nivel local și controlează o serie întreagă de instrumente, cum ar fi urbanismul, gestionarea infrastructurii/traficului, autorizațiile pentru construcția de locuințe, politica privind parcările etc, ceea ce le permite să dirijeze și să promoveze soluții inovative. Acestea controlează în general bugetele locale și folosesc personalul disponibil pentru a realiza acțiunile de implementare și pentru a lua sau a pune în aplicare măsuri în cazul episoadelor de smog sau al planurilor pe termen lung ce vizează calitatea aerului.

În multe state membre, autoritățile orășenești sunt fie responsabile pentru elaborarea, implementarea și evaluarea planurilor oficiale privind calitatea aerului în baza Directivei 2008/50/CE, fie pentru planurile orășenești privind calitatea aerului care sunt legate de planurile regionale oficiale privind calitatea aerului în baza Directivei 2008/50/CE. Chiar dacă există planuri oficiale regionale privind calitatea aerului, orașele joacă de multe ori un rol important, întrucât acestea tind să funcționeze ca importante centre economice ale regiunii respective, unde există o mare concentrare de populație, trafic și industrie. Faptul că excedentul de particule în suspensie și NO₂ din multe orașe din multe țări persistă, în ciuda planurilor de acțiune privind calitatea aerului, indică necesitatea unor soluții și îmbunătățiri inovatoare: ar fi binevenită o mai bună înțelegere a zonelor și momentelor în care pot apărea probleme legate de poluarea aerului, precum și a modului în care soluțiile inovative pot contribui la rezolvarea unor probleme).

Îmbolduri pentru autoritățile urbane

Trebuie să accentuăm faptul că o viață sănătoasă și calitatea aerului urban pot fi îmbunătățite prin atenuarea surselor relevante de emisii de poluanți atmosferici sau a substanțelor precursorale

⁷ <https://ec.europa.eu/futurium/en/air-quality>

acestora. Calitatea aerului urban nu este influențată numai de către sursele urbane (de ex. trafic, încălzirea locuințelor, industrie), ci și de sursele situate în afara orașului. Această așa-numită calitate a aerului de fond constă din/este influențată de emisiile provenite din sursele de emisii non-urbane, cum ar fi emisiile din agricultură, căile navigabile (interioare), sursele naturale și emisiile din zonele (urbane) îndepărtate. Deciziile cu privire la care sursă urbană ar putea fi atenuată cel mai bine (cel mai eficient din punct de vedere al costurilor) necesită informații solide cu privire la sursele de bază (care stabilesc concentrația de bază și contribuția orașului la calitatea aerului). În plus, poluarea aerului în mediul urban nu este omogenă. În orice mediu urban apar zone fierbinți, care pot fi legate de diferite surse. Modelarea de înaltă rezoluție ar putea contribui la identificarea acestor zone fierbinți, permițând luarea unor măsuri mult mai precise și mai eficiente din punct de vedere al costurilor care sunt adecvate pentru respectivul micro-mediu.

În vederea identificării de soluții inovative, autoritățile urbane sunt invitate să ia în considerare și să folosească lecțiile învățate, așa cum sunt acestea descrise în raportul Agenției Europene de Mediu⁸ privind implementarea legislației din domeniul calității aerului în 12 orașe și din proiectele realizate în baza programului LIFE⁹.

Fără a fi prescriptive în ceea ce privește tipurile de proiecte anticipate, orașele sunt invitate să aibă în special în vedere următoarele teme și aspecte:

- dezvoltarea și testarea de instrumente menite să stabilească niște inventare mai bune de surse de poluare a aerului și instrumente de modelare de înaltă rezoluție în vederea identificării zonelor fierbinți ale poluării aerului în zonele urbane;
- promovarea unor moduri de transport cu emisii reduse sau fără emisii, cum ar fi o mobilitate dependentă de combustibili mai curați, o mai bună conectare la transportul public, instrumente pentru diferite moduri de transport, opțiuni inovative de modalități de transport cum ar fi motocicletele electrice, bicicletele electrice cargo sau co-voiajarea.
- design-uri sănătoase ale zonelor publice, care să stimuleze mersul pe bicicletă și mersul pe jos
- Inițiative științifice cetățenești (măsurarea calității aerului cu ajutorul unor dispozitive mici, dar suficient de precise în vederea creării unui set extins de date la nivel urban cu privire la calitatea aerului, stabilirea zonelor fierbinți locale)
- proiecte care vizează schimbarea comportamentului și participarea publică (de ex. Smarter Labs)

⁸ <https://www.eea.europa.eu/publications/air-implementation-pilot-2013>

⁹ <http://ec.europa.eu/environment/life/publications/lifepublications/lifefocus/documents/airquality.pdf>

- soluții bazate pe natură în orașe (de ex. copaci și plante pentru îmbunătățirea calității aerului, dar bazate pe dovezi privind beneficiile calității aerului)
- mecanisme de finanțare inovative la nivel local și regional (impozitare, parteneriate public-privat...) care să continue să stimuleze acceptarea de către cetățeni și industrie a soluțiilor de reducere a emisiilor (mobilitate și locuințe).
- modalități inovative de abordare în vederea deblocării politicilor/blocajelor politice pentru a stimula implementarea de soluții/tehnologii bazate pe inovații în scopul îmbunătățirii calității aerului.

3.3 LOCUINȚE

Definiția generală și contextul temelor

Locuințele reprezintă o infrastructură de bază pentru creșterea economică a orașelor și pentru bunăstarea cetățenilor acestora. Cu toate acestea, lipsa unor locuințe adecvate, de bună calitate continuă să constituie o problemă în majoritatea țărilor europene. În ultimul deceniu, scăderea accesibilității, lipsa de adăpost, polarizarea socială și a locuințelor, și noi forme de privare de locuință au reprezentat preocupări din ce în ce mai importante ale politicilor publice.

Mai multe politici de la nivel UE au un impact semnificativ asupra problemei locuințelor și oferă sprijin în acest sector (de ex. agenda politicilor sociale ale UE, politicile privind energia, industria și mediul, politicile regionale și urbane, piața unică, ajutorul de stat). Cu toate acestea, guvernele naționale sunt mai degrabă cele care elaborează propriile politici privind locuințele. Multe dintre ele se confruntă cu provocări similare: cum să reînnoiască stocul de locuințe, cum să planifice și să promoveze o [dezvoltare durabilă](#), cum să combată extinderea urbană, cum să ajute grupurile de tineri și cele de persoane dezavantajate în problema locuințelor și cum să promoveze eficiența energetică în rândul proprietarilor de locuințe.

În 2015, 11,3 % din populația UE-28 trăia în gospodării care cheltuiau peste 40 % din [venitul lor disponibil](#) pentru locuință¹⁰. Aproape 11 % din populația UE se află în situația în care nu își pot încălzi în mod adecvat locuințele, la un cost accesibil. În 2012 se estima că această situație afectează aproximativ 54 de milioane de locuitori ai Europei. Amploarea acestei probleme se datorează prețurilor în creștere la energie, veniturilor scăzute și locuințelor cu o eficiență energetică redusă, ea apărând în special în țările Europei Centrale și de Sud-Est¹¹. Producția de noi locuințe sociale a

¹⁰ Eurostat

¹¹ Sărăcia energetică poate afecta aproximativ 11% din populația UE, <https://ec.europa.eu/energy/en/news/energy-poverty-may-affect-nearly-11-eu-population>

cunoscut o scădere între 2009 și 2012, în timp ce numărul de gospodării de pe listele de așteptare continuă să crească: BE 140 000 până la 186 000, FR 1,2 până la 1,7 milioane, IT 600 000 până la 650 000. În plus, la nivelul UE, există un număr tot mai mare de persoane fără locuință.¹²

Relevanța și rolul autorităților urbane

Politicile privind locuințele în vigoare anterior crizei financiare globale pun orașele și autoritățile locale într-o poziție dificilă. Finanțarea și responsabilitatea acestora pentru furnizarea de locuințe a fost redusă sistematic începând cu anii 1980. Ca urmare a reorientării mai recente a politicilor privind locuințele la nivel internațional (a se vedea UNECE, 2015) care a transferat responsabilitatea privind locuințele de la autoritățile centrale la cele locale, orașelor li se solicită din nou din ce în ce mai mult să finanțeze, să gestioneze și să distribuie activele în materie de locuințe. Această schimbare oferă orașelor posibilitatea de a construi soluții inovative de locuințe adaptate la realitățile de pe piața locuințelor după criză.

Prin urmare, orașele joacă un rol important în furnizarea și reabilitarea locuințelor, acestea colaborând creativ cu toate tipurile de furnizori de locuințe, din sectorul public, privat sau comunitar (experiența ne arată că implicarea exclusivă a unui singur sector în furnizarea de locuințe are rezultate destul de limitate) și în promovarea utilizării durabile a terenurilor.

Una dintre principalele dificultăți cărora trebuie să le facă față orașele ca urmare a crizei economice și financiare este accesul la locuințe la prețuri convenabile. În general, orașele duc lipsă de locuințe sociale și de locuințe accesibile, indiferent de tipul de posesiune, iar unele dintre ele se confruntă cu un număr mare de locuințe goale și cu locuințe aflate în continuă degradare. Exemple de zone urbane afectate:

- Zonele metropolitane cu piețe ale locuințelor foarte dinamice, unde cererea de locuințe este în creștere, în timp ce prețul acestora este umflat, iar accesibilitatea locuințelor a scăzut semnificativ pentru o gamă foarte largă de grupe de venituri (de la persoanele cu venituri mici, la cele cu venituri medii și cu venituri medii spre mari) și pentru diferitele nevoi ale acestora.
- Cartiere în care locuitorii nu își pot permite să investească și/sau să acopere cheltuielile cu utilitățile.
- Orașe și zone în regres unde cererea de locuințe este mică (de ex. zone cu un număr mare de locuințe libere și nelocuite).

¹² Feantsa, The Second Overview of Housing Exclusion in Europe 2017 (A doua prezentare a problemelor privind excluziunea legată de locuințe în Europa 2017) <http://www.feantsa.org/en/report/2017/03/21/the-second-overview-of-housing-exclusion-in-europe-2017>

O altă dificultate care trebuie abordată este reprezentată de grupurile vulnerabile ale societății care se confruntă cu dificultăți în special în accesarea locuințelor sociale și a celor accesibile, cum ar fi persoanele în vârstă, părinții singuri, persoanele cu dizabilități, persoanele fără locuință, persoanele fără un loc de muncă pe termen lung, tinerii care părăsesc centrele de plasament, rromii, emigranții etc. În special în aceste zone, acțiunile întreprinse trebuie corelate cu măsuri relevante de sprijin (educație, sănătate, afaceri sociale, ocuparea forței de muncă, securitate, desegregare etc).

Imbolduri pentru autoritățile urbane

Fără a fi prescriptive în ceea ce privește tipurile de proiecte anticipate, orașele sunt invitate să aibă în special în vedere următoarele teme și aspecte.

Având în vedere dificultățile legate de locuințe cu care se confruntă orașele, este important să restabilim o producție responsabilă de locuințe și de sisteme de consum de uz casnic pentru a veni în întâmpinarea problemei orașelor în creștere sau în regres și a cartierelor urbane defavorizate. Sistemele responsabile de locuințe ar trebui:

1. să aducă beneficii economice, cum ar fi
 - creșterea accesibilității locuințelor
 - creșterea eficienței energetice, reducerea emisiilor de CO₂
 - promovarea unei utilizări eficiente și durabile a terenurilor de construcție și prevenirea extinderii urbane
 - locuri de muncă locale
 - programe financiare inovative pe bază de parteneriate public-privat
2. limitarea deșeurilor prin
 - folosirea eficientă a resurselor
 - gradul de reciclare al locuințelor
 - red dezvoltarea terenurilor abandonate
 - renovarea locuințelor
3. promovarea de soluții bazate pe factorul uman, cum ar fi
 - un acces mai bun la locuințe convenabile, de calitate și la locuințe sociale
 - soluții privind problema locuințelor corespunzătoare pentru durata întregii vieți
 - reflectarea tendințelor sociale și demografice
 - locuințe bazate pe practici colaborative
 - desegregare, eliminarea izolării fizice și sociale dintre diferite grupuri ale societății
 - prevenirea efectelor neintenționate ale gentrificării (de ex. evicțiuni)

- nevoi specifice ale grupurilor vulnerabile.

Intervențiile urbane din cadrul sistemelor de locuințe promovează produsele din sectorul locuințelor și un mediu construit care să fie estetic și cât mai folositor tuturor, indiferent de vârstă, sex, naționalitate sau mediu etnic.

Principii generale:

- Evaluarea nevoilor locale specifice și reacționarea în consecință.
- Asigurarea unei abordări integrate, astfel încât acțiunile să fie corelate cu alte măsuri relevante în vederea obținerii unor rezultate generale mai bune.
- Acțiunile nu ar trebui să aibă efecte discriminatorii sau de segregare.
- Limitarea activă a concurenței percepute pentru o cotă de piață între diferitele tipuri de furnizori de locuințe (de ex. din sectorul public sau privat) în vederea promovării consumului și producției de locuințe mixte din punct de vedere social și cu posesiune mixtă.
- Trebuie asigurată durabilitatea acțiunii dincolo de cadrul temporal al proiectului.
- Pentru acțiunile întreprinse în favoarea grupurilor vulnerabile, implicarea comunității în pregătirea, elaborarea (și implementarea, unde este cazul) a acțiunii.

3.4 LOCURILE DE MUNCĂ ȘI COMPETENȚELE ÎN ECONOMIA LOCALĂ

Definiția generală și contextul temei

Crearea de locuri de muncă reprezintă una dintre principalele priorități ale UE. Acest lucru nu este deloc surprinzător, având în vedere că, în timp ce nivelul șomajului a scăzut în ultima vreme, 19.092 de milioane de femei și bărbați nu aveau un loc de muncă în mai 2017, mulți dintre aceștia aflându-se în grupele de vârstă care, în mod normal, ar trebui să fie cele mai productive și implicate într-o societate sănătoasă și prosperă.

Noua agendă pentru competențe în Europa (2016) reiterează importanța creării de locuri de muncă și a perfecționării forței de muncă din Europa. În același timp, pilonul european al drepturilor sociale (2017) încearcă să stabilească condiții de muncă mai echitabile și să consolideze dimensiunea socială a politicilor de ocupare a forței de muncă.

Obiectivul parteneriatului privind „locurile de muncă și competențele în economia socială” din cadrul Agendei urbane a UE este facilitarea economiei locale prin creșterea capacității și a competențelor

forței de muncă și prin crearea unor condiții prealabile favorabile pentru dezvoltarea afacerilor și crearea de locuri de muncă, în funcție de caracteristicile locale specifice.

Relevanța și rolul autorităților urbane

Pe măsură ce UE depășește criza economică, nu trebuie să uităm că peste două treimi din forța de muncă a UE trăiește în orașe și că aglomerările urbane reprezintă principalele motoare ale inovării, competitivității și creșterii economice la nivelul Europei. Prin urmare, orașele joacă un rol important în crearea și sprijinirea condițiilor adecvate investițiilor inovative care să conducă la crearea de locuri de muncă mai numeroase și mai bune pentru cetățenii lor.

Din nou, tipurile de proiecte avute în vedere nu sunt definite în detaliu, dar proiectul deja aprobat în cadrul primei Cerere de propuneri a UIA și raportul URBACT „More jobs: better cities” (Mai multe locuri de muncă înseamnă orașe mai bune) ar putea fi folosit ca sursă de inspirație, întrucât acesta trasează câteva dintre măsurile pe care autoritățile urbane le pot lua pentru a stimula creșterea și crearea de locuri de muncă.

Imbolduri pentru autoritățile urbane

Fără a fi prescriptive în ceea ce privește tipurile de proiecte anticipate, orașele sunt invitate să aibă în vedere temele prioritare identificate în [documentul orientativ](#) al parteneriatului privind „locurile de muncă și competențele în economia socială” din cadrul Agendei urbane a UE¹³, precum și următoarele teme și probleme:

- Consolidarea filierelor locale pentru a ajuta economia locală să beneficieze de piața locală și asumarea unui rol activ în construirea de conexiuni între companiile locale, părțile interesate de acestea și oportunitățile existente atât pe piața locală, cât și pe piața mai extinsă.
- Sprijinirea IMM-urilor, furnizarea de soluții inovative pentru principalele dificultăți cu care acestea se confruntă și sporirea interconectivității acestora cu piețele mai extinse;
- Dezvoltarea unei culturi antreprenoriale mai intense și stimularea creării unor afaceri și întreprinderi sociale inovative prin promovarea unor ecosisteme locale favorabile, inclusiv prin „incubatoarele de afaceri”.
- Facilitarea tranziției orașelor către o economie a viitorului bazată pe cunoaștere, energie durabilă, platforme digitale și forme de producție circulară și mai localizată.
- Valorificarea cercetării și dezvoltării prin comercializarea rezultatelor cercetării și dezvoltării științifice, prin cooperarea antreprenorilor și a comunității științifice și de cercetare;

¹³ <https://ec.europa.eu/futurium/en/content/jobs-and-skills-local-economy-orientation-paper>

- Urmărirea obiectivului de a avea o forță de muncă înalt calificată, care să dispună de competențele adecvate pentru a cultiva productivitate, creativitate și inovare sporită
- Asigurarea unor piețe ale forței de muncă favorabile incluziunii prin furnizarea de oportunități egale pentru toată lumea, inclusiv pentru grupurile marginalizate și vulnerabile;

În plus, Comisia recunoaște că orașele trebuie să își gestioneze piața forței de muncă pentru a asigura o bună corespondență între cerere (locurile de muncă disponibile) și ofertă (persoanele care vor să le ocupe) pentru a putea profita cât mai mult de creșterea economică. Actualizarea nivelului de competență și o mai bună prospectare în ceea ce privește piața forței de muncă sunt esențiale, pentru că oamenii trebuie să dispună de competențele adecvate, dacă vor să fie angajați pe termen lung de către un angajator competitiv. Colaborarea cu instituțiile de învățământ pentru ca acestea să-și adapteze procesul educațional la evoluția nevoilor de pe piața forței de muncă, stimularea cererii de competențe, colaborarea cu instituțiile de învățământ și cu angajatorii pentru a se asigura că toate competențele de care este nevoie sunt cunoscute din timp, încurajându-se în același timp investițiile în noi competențe, toate acestea reprezintă de asemenea elemente care ar putea fi avute în vedere în cadrul acțiunilor care pot fi întreprinse de orașe.

4. Principiu de finanțare

Principiul costului total

Inițiativa UIA respectă principiul costului total. Proiectul primește co-finanțare de la FEDR în proporție de până la 80% din costurile eligibile. Fiecare partener care beneficiază de FEDR trebuie să asigure cel puțin 20% din contribuții publice sau private pentru a-și completa bugetul, fie din resursele proprii, fie din alte resurse. Contribuția partenerilor poate fi în numerar și/sau în natură. De reținut că activitatea de voluntariat neplătită nu este eligibilă în baza regulilor de eligibilitate ale UIA, iar personalul plătit ar trebui considerat drept contribuții în numerar.

Contribuții FEDR

Schema de plată UIA este bazată în principal pe principiul plății în avans a contribuției FEDR¹⁴ și, de asemenea, pe principiul rambursării costurilor efectiv contractate (inclusiv valori forfetare)¹⁵:

¹⁴ După cum se stipulează în Acordul de delegare semnat între Comisia Europeană și Région Hauts-de-France (fosta Région Nord-Pas-de-Calais) în 2015

¹⁵ Idem

- O primă plată în avans a contribuției FEDR, ce reprezintă 50% din grantul FEDR, este efectuată către Autoritatea urbană (principală) în termen de 90 de zile de la semnarea Convenției de subvenționare (și a Acordului de parteneriat, dacă este necesar). Prima plată în avans acoperă de asemenea suma forfetară pentru costurile de pregătire (maximum 16 000 EUR de la FEDR)
- O a doua plată în avans a contribuției FEDR, ce reprezintă 30% din grantul FEDR, este efectuată către Autoritatea urbană (principală) după depunerea și aprobarea unui raport intermediar de evaluare a progresului și a cheltuielilor cu proiectul verificate de către controlorul de prim nivel. Cheltuielile raportate trebuie să reprezinte cel puțin 70% din prima tranșă de pre-finanțare (corespunzătoare unui procent de 35% din bugetul total al proiectului).
- O a treia plată a contribuției FEDR, corespunzătoare unui procent de maxim 20% din grantul FEDR (minus suma forfetară dedicată încheierii proiectului și transferului de cunoștințe) este efectuată către Autoritatea urbană (principală) după depunerea și aprobarea raportului final de evaluare a progresului. Acest raport, depus nu mai târziu de 3 luni de la data de sfârșit a proiectului include cheltuielile finale ale proiectului verificate de către controlorul de prim nivel. Este important de reținut că cea de-a treia plată nu mai este bazată pe principiul plății în avans, ci pe principiul rambursării costurilor contractate și plătite. Prin urmare, partenerii proiectului trebuie să își prefinanțeze cheltuielile în ultima etapă de implementare a proiectului.
- O plată finală este efectuată către Autoritatea urbană (principală) după aprobarea raportului calitativ final (depus nu mai târziu de un an de la data de sfârșit a proiectului). Plata se ridică la suma maximă de 12 000 EUR contribuții FEDR și acoperă etapa de încheiere a proiectului și transferul de cunoștințe.

5. Generarea și dezvoltarea proiectului

5.1 Parteneriatul pentru Urban Innovative Actions

Numai autoritățile urbane eligibile așa cum sunt acestea definite la articolul 2 din Actul delegat al UIA pot depune un Formular de cerere în cadrul unei Cerere UIA de propuneri.

Totuși, în cadrul Inițiativei UIA, Autoritățile urbane trebuie să stabilească parteneriate locale puternice cu combinația adecvată de parteneri complementari. Toți partenerii trebuie să facă parte din UE. Un parteneriat pentru un proiect UIA poate fi constituit dintr-o Autoritate urbană (principală), din

autorități urbane asociate și din parteneri de livrare. Un grup mai larg de părți interesate care nu fac parte dintre partenerii proiectului, trebuie, de asemenea, implicat în proiect.

- **Autoritatea urbană (sau Autoritatea urbană principală în cazul în care propunerea este depusă de mai multe autorități urbane):** Inițiativa UIA funcționează pe baza unei Autorități urbane responsabile cu implementarea generală și cu gestionarea întregului proiect. Autoritatea urbană (principală) semnează Convenția de subvenționare cu Entitatea însărcinată și primește contribuția FEDR care urmează să fie distribuită către ceilalți parteneri (Autoritățile urbane asociate și/sau Partenerii de livrare) în funcție de rolurile și responsabilitățile lor specifice (și de bugetul asociat). În cazul aglomerațiilor organizate, instituția, inclusiv toate celelalte autorități urbane implicate, va fi considerată ca Autoritate urbană unică și indicată ca Autoritate urbană principală în cadrul proiectului UIA.
- **Autorități urbane asociate:** Orice asociație de autorități urbane (asociații naționale/regionale de autorități urbane, pacturi teritoriale, districte de dezvoltare etc) fără statut juridic de aglomerații organizate, precum și autorități urbane individuale care nu au încheiat acorduri formale de cooperare, dar care sunt dispuse să depună în comun cereri în cadrul Inițiativei UIA, vor indica în Formularul de cerere o LAU ca Autoritate urbană principală, iar celelalte LAU-uri ca Autorități urbane asociate. Autoritățile urbane asociate vor fi responsabile cu prestarea activităților specifice și cu producerea rezultatelor/realizărilor aferente. Autoritățile urbane asociate vor dispune de o parte din proiectul bugetului și vor raporta costurile contractate pentru prestarea activităților. Informații detaliate privind Autoritățile urbane asociate (inclusiv statutul juridic, experiență și competențe, persoane de contact etc) sunt furnizate în Formularul de cerere.
- **Partenerii de livrare:** instituții, agenții, organizații, parteneri din sectorul privat, asociații care vor avea un rol activ în implementarea proiectului. Autoritățile urbane ar trebui să își selecteze partenerii de livrare ținând seama de principiul transparenței și al tratamentului egal. Acestea vor fi responsabile cu prestarea activităților specifice și cu producerea rezultatelor/realizărilor aferente. Trebuie menționat faptul că numai organizațiile cu personalitate juridică au dreptul să participe la un proiect în calitate de parteneri de livrare. Firmele de consultanță al căror obiectiv primar este dezvoltarea și managementul proiectelor europene nu au dreptul să participe la un proiect în calitate de parteneri de livrare.

- **Un grup mai larg de părți interesate** trebuie, de asemenea, implicat în conceperea și implementarea proiectului. Grupul poate include instituții, agenții, organizații și asociații. Acestea nu vor avea un rol direct (și, prin urmare, nu dispun de un buget dedicat pentru implementare), însă sunt considerate relevante în vederea asigurării unei implementări eficiente și în bune condiții, precum și în vederea asumării responsabilității comune cu privire la proiect.

Informații detaliate cu privire la rolurile și responsabilitățile Autorităților urbane (Autorități urbane asociate, dacă este relevant) și ale Partenerilor de livrare sunt furnizate în secțiunea 2.1 din Documentul de orientare UIA.

5.2 Activitățile proiectului

Activitățile din cadrul proiectelor UIA trebuie organizate pe baza Pachetelor de lucru și trebuie să sprijine unul sau mai multe obiective tematice FEDR și prioritățile de investiții adiacente, după cum se descrie în primul paragraf al articolului 9 din Regulamentul privind dispozițiile comune¹⁶ pentru FSIE și în articolul 5 al FEDR.

În acest scop, ar trebui folosite diferite tipuri de Pachete de lucru, după cum sunt indicate mai jos:

- PL Pregătire
- PL Managementul proiectului
- PL Comunicare
- PL Implementare
- PL Investiție

Cu excepția Pachetului de lucru Investiție, toate celelalte tipuri de PL-uri sunt obligatorii în cadrul cererilor pentru proiectele UIA.

Fiecare proiect va dispune de un expert UIA:

- pentru a furniza consiliere și orientare constantă cu privire la conținutul acțiunii, în special în ceea ce privește conținutul inovator

¹⁶ Regulamentul privind dispozițiile comune (UE) nr. 1303/2013: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013R1303>

- pentru a oferi asistență în dezvoltarea documentației și a realizărilor care vor surprinde și disemina experiența dobândită, bunele practici etc. către publicul larg
- pentru a se asigura că acțiunea își urmează cursul și este în conformitate cu propunerea convenită

Costurile legate de activitatea experților UIA (inclusiv cheltuielile de transport și cazare) vor fi acoperite de Inițiativa UIA.

Mai multe informații cu privire la structura planului de lucru pentru un proiect UIA, precum și cu privire la rolul și sarcinile experților UIA sunt furnizate în Documentul de orientare UIA.

5.3 Liniile de buget și cheltuielile eligibile

Toate cheltuielile legate de implementarea proiectelor UIA trebuie să fie eligibile conform Documentului de orientare UIA (a se consulta secțiunea 4.2) și să fie incluse în liniile bugetare corespunzătoare:

- Personal
- Birou și administrație
- Transport și cazare
- Servicii și expertize externe
- Echipamente
- Infrastructură și lucrări de construcții

6. Procedura de depunere a cereri

Pachetul informațional pentru cea de-a treia Cerere de propuneri pentru UIA include următoarele:

- Acești Termeni de referință (disponibili în toate limbile UE)
- Orientări tehnice pentru Electronic Exchange Platform (EEP)
- Instrucțiuni detaliate privind completarea Formularului de cerere (disponibile online în toate limbile UE în cadrul sistemului EEP)

O versiune de lucru a Formularului de cerere și Fișa de confirmare sunt de asemenea furnizate ca instrument pentru oferirea de asistență în procesul de elaborare a cererii (document în word disponibil numai în limba engleză)

În plus, Documentul de orientare UIA (disponibil numai în limba engleză) va trebui consultat pe larg în privința regulilor generale ale Inițiativei.

Toată documentația poate fi găsită pe site-ul web al UIA.

Procedura de depunere a cererii este 100% informatizată prin folosirea Electronic Exchange Platform (EEP) a UIA. **Cererea constă dintr-un Formular de cerere și o Fișă de confirmare semnată și scanată.**

O anexă poate fi de asemenea încărcată și atașată la Formularul de cerere. Aceasta poate consta dintr-o hartă de prezentare a zonei de intervenție, un grafic, un infografic etc. Tipul și dimensiunea fișierului care urmează să fie anexat sunt specificate în orientările EEP. Solicitanții vor putea depune o cerere pe EEP cel târziu cu o lună înainte de termenul limită pentru depunere. Informații cu privire la disponibilitatea acestora vor fi publicate pe site-ul web al UIA.

Se recomandă insistent ca solicitanții să completeze Formularul de cerere într-o engleză clară, deși acesta poate fi depus și în oricare dintre limbile oficiale ale UE.

De reținut faptul că Evaluarea strategică și operațională a Formulelor de cerere depuse se va face pe baza versiunii în limba engleză (traducerea în limba engleză se va face de către un furnizor extern de servicii contractat de către Secretariatul permanent (SP) în cazul în care Formularul de cerere este depus în altă limbă). Calitatea traducerii nu va fi garantată de către SP și, prin urmare, solicitantul își asumă acest risc. În plus, Convenția de subvenționare, managementul proiectului, raportările oficiale, rezultatele de bază și toate comunicările cu Entitatea însărcinată și cu SP vor fi efectuate în limba engleză.

Termenul limită final pentru depunerea Formularului de cerere și a Fișei de confirmare este 30/03/2018 14h00 CET.

7. Procedura de selecție

După depunere, fiecare cerere este supusă unei proceduri de selecție organizate conform următoarelor etape:

1. Verificarea eligibilității
2. Evaluarea strategică
3. Evaluarea operațională

7.1 Verificarea eligibilității

La închiderea unei Cerere de propuneri, SP efectuează o verificare a eligibilității pentru toate cererile depuse în cadrul proiectului. Scopul verificării eligibilității este:

- Verificarea conformității Formulelor de cerere primite și a anexelor acestora cu criteriile oficiale de eligibilitate
- Evitarea unei evaluări ulterioare a solicitanților neeligibili
- Asigurarea unui tratament egal pentru toate propunerile care urmează să fie selectate în vederea finanțării

Criteriile de eligibilitate ale UIA sunt următoarele:

1. Formularul de cerere a fost depus în format electronic prin intermediul EEP înainte de termenul limită indicat în Termenii de referință ai Cerere de propuneri
2. Formularul de cerere este completat în întregime
3. Solicitantul este o autoritate urbană a unei unități administrative locale (LAU) definite în funcție de gradul de urbanizare ca oraș, localitate sau suburbie, cu o populație de cel puțin 50 000 de locuitori

SAU

Solicitantul este o asociație sau o grupare de autorități urbane cu statut juridic de aglomerație organizată formată din LAU-uri, în care majoritatea (cel puțin 51%) din locuitori trăiesc în LAU-uri definite în funcție de gradul de urbanizare ca oraș, localitate sau suburbie și unde populația totală combinată este de cel puțin 50 000 de locuitori

SAU

Solicitantul este o asociație sau o grupare de autorități urbane fără statut juridic de aglomerație organizată în care toate autoritățile urbane implicate (Autoritatea urbană principală și Autoritățile urbane asociate) sunt LAU-uri definite în funcție de gradul de urbanizare ca oraș, localitate sau suburbie și unde populația totală combinată (Autoritatea urbană principală plus Autoritățile urbane asociate) este de cel puțin 50 000 de locuitori

4. În cazul unei asociații sau al unei grupări fără statut juridic de aglomerație organizată, în Formularul de cerere sunt prezentate o Autoritate urbană principală și Autoritățile urbane asociate

5. Perioada de eligibilitate este respectată: data de sfârșit a proiectului respectă cerințele Cererii și ale Inițiativei
6. Cerințele cu privire la bugetul maxim și la principiul de cofinanțare sunt respectate
7. Toți partenerii implicați (Autoritatea urbană principală, Autoritățile urbane asociate și Partenerii de livrare) provin din statele membre UE
8. Autoritățile urbane solicitante (Autoritatea urbană principală și/sau Autoritățile urbane asociate) sunt implicate într-o singură propunere de proiect în cadrul aceleiași Cerere de propuneri.
9. Autoritățile urbane solicitante (Autoritatea urbană principală și/sau Autoritățile urbane asociate) nu sunt selectate și finanțate pentru aceeași temă în baza unei Cerere de propuneri UIA anterioare
10. Fișa de confirmare semnată corespunzător de către reprezentantul legal al Autorității urbane (principale) este încărcată în sistemul EEP până la termenul limită al Cererii.

Dacă nu sunt îndeplinite toate cerințele indicate mai sus, cererea va fi considerată ca nefiind eligibilă și nu va fi supusă mai departe procedurii de evaluare.

7.2 Evaluarea strategică

Cererile care sunt declarate eligibile vor fi supuse unei Evaluări strategice efectuată de către un grup de experți externi. Evaluarea strategică reprezintă 80% din ponderea evaluării generale a proiectului și este alcătuită din următoarele criterii:

- Capacitatea de inovare (pondere de 40%) - În ce măsură poate să demonstreze solicitantul că propunerea de proiect este nouă (nu a fost testată anterior și implementată în teritoriu în zona urbană în cauză sau oriunde în altă parte în UE) și că are un potențial clar de a aduce un plus de valoare?
- Parteneriatul (pondere de 15%) - În ce măsură este relevantă implicarea principalelor părți interesate (Autoritățile urbane asociate dacă este cazul, Partenerii de livrare și grupul mai larg de părți interesate) pentru implementarea proiectului?
- Măsurabilitatea (pondere de 15%) - În ce măsură rezultatele livrate de proiect vor fi măsurabile?
- Transferabilitatea (pondere de 10%) - În ce măsură proiectul va fi transferabil către alte zone urbane din Europa?

Întrebările orientative de evaluare pentru fiecare criteriu sunt prezentate în secțiunea 3.2.2 din Documentul de orientare UIA.

Grupul de experți externi va verifica de asemenea dacă proiectele contribuie la obiectivele tematice pentru Fondurile ESI și pentru cadrul strategic comun, prevăzute în primul paragraf al articolului 9 din Regulamentul privind dispozițiile comune și dacă acestea propun răspunsuri integrate la provocările identificate și sunt în conformitate cu principiile unei dezvoltări urbane durabile. Comisia și Entitatea însărcinată pot decide să nu selecteze un proiect ca urmare a lipsei contribuției acestuia, dacă nu sunt îndeplinite aceste condiții.

În urma Evaluării strategice, grupul de experți externi elaborează o evaluare a cererilor și le clasifică. Cu acordul Comisiei, solicitanții al căror punctaj depășește un anumit prag vor fi supuși unei evaluări operaționale. La sfârșitul procedurii de evaluare strategică, solicitanții vor fi notificați cu privire la decizia luată referitor la cererea lor (dacă aceasta merge mai departe sau nu).

7.3 Evaluarea operațională

Evaluarea operațională este efectuată de către SP și are o pondere de 20% din evaluarea generală a proiectului.

Principalul obiectiv al evaluării operaționale este evaluarea calității propunerii (inclusiv fezabilitatea, consecvența și coerența planului de lucru, calitatea structurilor de management propuse, coerența și proporționalitatea bugetului, calitatea activităților de comunicare propuse).

Întrebările orientative de evaluare pentru criteriul „Calitate” sunt prezentate în secțiunea 3.2.3 din Documentul de orientare UIA.

După evaluarea operațională, un Comitet de selecție compus din Entitatea însărcinată și din Comisie se va întruni pentru a lua decizia finală. Comisia va da acordul final cu privire la proiectele care vor fi selectate. La sfârșitul procedurii de evaluare operațională, solicitanții vor fi notificați cu privire la decizia luată.

7.4 Sistemul de punctare folosit pentru evaluare

Fiecărui criteriu ponderat i se va asocia un punctaj de la 1 la 5, pe baza căruia se va calcula un punctaj mediu per proiect.

Informații detaliate cu privire la sistemul de punctare folosit pentru evaluare sunt furnizate în secțiunea 3.2.4 din Documentul de orientare UIA.

Sistemul de punctare va fi aplicat avându-se în vedere nu numai beneficiile specifice fiecărei propuneri de proiect, ci, de asemenea, și spiritul de competiție, luându-se în considerare comparativ și celelalte propuneri de proiect depuse în cadrul aceleiași Cerere de propuneri. Din acest motiv, solicitanților care depun propuneri de proiecte care nu sunt selectați pe lista de finaliști pentru Evaluarea operațională sau care nu au primit aprobarea finală nu li se vor comunica punctaje, cu numai un comentariu detaliat pentru toate criteriile evaluate.

8. Achiziții publice, audit și ajutoare de stat

Partenerii proiectului care corespund definiției unei autorități contractante conform legislației naționale relevante privind achizițiile trebuie să respecte normele aplicabile în cazul achizițiilor publice.

Cheltuielile declarate de proiect trebuie auditate de către controlorul de prim nivel (FLC). Opinia controlorului independent de prim nivel trebuie să aibă în vedere caracterul legal și regularitatea cheltuielilor declarate, livrarea produselor și a serviciilor, validitatea cheltuielilor declarate și conformitatea cheltuielilor și a operațiunilor cu normele comunitare și naționale. Întrucât FLC este numit și plătit direct prin Inițiativa UIA, partenerii proiectului nu trebuie să prevadă niciun cost pentru control (audit) la elaborarea bugetului proiectului.

Pentru a menține condiții de concurență echitabile pentru toate întreprinderile active pe piața internă, proiectele aprobate trebuie să respecte normele privind ajutoarele de stat, astfel încât să se asigure eficacitatea cheltuielilor publice și să se prevină distorsiunile pe piață, cum ar fi, spre exemplu, eliminarea finanțării private, crearea unor structuri ineficace de piață sau păstrarea firmelor ineficiente.¹⁷ Trebuie să se asigure că finanțarea Urban Innovative Actions nici nu distorsionează concurența, nici nu conduce la interferențe pe piață fără o justificare suficientă. În general, Comisia

¹⁷ Pentru orientări suplimentare cu privire la noțiunea de ajutor de stat, a se vedea Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat în temeiul articolului 107(1) din TFUE ('NOA'), publicat pe: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ro/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719\(05\)&from=RO](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ro/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719(05)&from=RO).

Europeană anticipează că majoritatea proiectelor care urmează să fie finanțate în baza celei de-a Cerere de propuneri nu vor implica activități economice sau nu vor avea niciun efect sau doar un efect foarte limitat asupra comerțului între statele membre.

Comisia Europeană finanțează Urban Innovative Action prin Fondul european de dezvoltare regională (în proporție de până la 80% din costul proiectului) prin gestiune indirectă. În ceea ce privește finanțarea UIA în proporție de 80%, este necesară o verificare a consecvenței ajutorului de stat pentru a se asigura că piața internă beneficiază pe deplin de sprijinul public. Având în vedere caracterul inovativ și deschis al UIA, care funcționează pe bază de Cerere de propuneri pentru proiecte care promovează soluții creative și teme generale selectate pentru aceste cereri, se pare că, pentru a se asigura că efectul distorsionant asupra resurselor bugetare UE este limitat, consecvența ajutorului de stat ar trebui să aibă la bază o sumă limită maximă de 500.000 EUR din valoarea totală a finanțării UIA care poate fi acordată unei întreprinderi individuale implicate într-un anumit proiect.

Restul (cel puțin 20% din costul proiectului) poate fi acoperit din contribuții publice sau private. Atunci când aceste contribuții provin din surse private, ele nu intră sub incidența legislației privind ajutorul de stat. Totuși, în cazul în care există contribuții din resursele publice ale unui stat membru pentru proiecte care implică „activități economice”, adică proiecte care oferă bunuri și servicii pe piață, atunci aceste proiecte trebuie să fie elaborate astfel încât orice contribuții publice să respecte normele privind ajutoarele de stat la toate nivelurile, adică la nivel de proprietar, constructor și/sau operator al proiectului sau al facilității. În astfel de cazuri, finanțarea publică furnizată ar trebui să fie în conformitate cu cerințele Regulamentului de minimis sau cu condițiile prevăzute de Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare (GBER) sau de Decizia SIEG privind serviciile de interes economic general.

Informații detaliate cu privire la achizițiile publice și la ajutoarele de stat sunt furnizate în secțiunile 4.4.6 și 4.4.7 din Documentul de orientare UIA.

9. Cum putem beneficia de asistență

Personalul SP va fi gata să ofere asistență solicitanților cu privire la orice întrebări tehnice cu care se pot confrunta aceștia în cursul Cerere de propuneri. Datele de contact pot fi găsite pe site-ul web al UIA.

De asemenea, SP va organiza 4 Seminarii pentru solicitanți în diferite orașe din Europa. Datele și locurile de desfășurare a Seminarilor pentru solicitanți pot fi găsite în cadrul secțiunii „Evenimente” pe site-ul web al UIA.

În plus, vor fi organizate seminarii online pe diferite aspecte legate de elaborarea și depunerea proiectelor. Datele și temele seminariilor online pot fi găsite în cadrul secțiunii „Evenimente” pe site-ul web al UIA.

10. Date-cheie

- 15/12/2017 – Lansarea celei de-a treia Cerere de propuneri
- 01/2018 – 02/2018 – Seminarii pentru solicitanți și seminarii online
- 30/03/2018 – Termenul limită pentru depunerea Formulelor de cerere
- 10/2018 – Dată orientativă pentru decizia finală pentru aprobarea proiectelor
- 11/2018 – Data orientativă de început pentru proiectele aprobate

Așteptăm cu nerăbdare să vă citim propunerile de proiecte cât mai curând! În cazuri excepționale și bine justificate, durata proiectului poate fi extinsă cu maximum 1 an.